

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

จัดทำโดย
สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง
อำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

การวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพตติมิชอบในส่วนราชการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพตติมิชอบ (๒๕๖๑-๒๕๖๕)
ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
โดยสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง

.....

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง

กรอบประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

ด้านที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

เพื่อให้การวางระบบประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพตติมิชอบฯ บรรลุเป้าหมายทิศทางเดียวกัน และนำไปสู่การกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริต ดังนั้น สำนักปลัด ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการบูรณาการและขับเคลื่อนแผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และส่งเสริมคุ้มครองจรรยาบรรณในองค์กร ได้ดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพตติมิชอบ ดังนี้

(๑) สำนักปลัด แจ้งให้ทุกกองนำเสนอกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นกระบวนการงานภารกิจหลัก กระบวนการที่มีความสำคัญต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ หรือกระบวนการที่ได้รับมอบหมาย กองละ ๑ กระบวนการ พร้อม Work Flow เพื่อวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในกระบวนการปฏิบัติงาน ซึ่งนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ท.มาใช้เป็นกรอบแนวทางการวิเคราะห์และประเมินผล

(๒) ได้ดำเนินการรวบรวมรายชื่อกระบวนการปฏิบัติงานขององค์กร มาใช้วิเคราะห์ความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕

ที่	ชื่อกระบวนการ	สำนัก/กอง
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	กองคลัง
๒	กระบวนการบริหารงานบุคคล	สำนักปลัด
๓	กระบวนการการนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์	สำนักปลัด
๔	กระบวนการการออกใบอนุญาตหรือการรับรองสิทธิ	กองช่าง

(๓) การวิเคราะห์ความเสี่ยงของกระบวนการปฏิบัติงานข้างต้น เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย และการประเมินผลกระทบความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

-เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

-เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง

-ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับ	ความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑-๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ (Likelihood} \times \text{Impact)}$

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
ต่ำ (Low)	๑-๒ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว
ปานกลาง (Medium)	๓-๖ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มี มาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
เสี่ยงสูง (High)	๗-๑๒ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๓-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมิน ซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง

ระดับความเสี่ยง (Risk Level) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง และน้อย ดังตารางแสดงระดับความเสี่ยงต่อไปนี้

ผลกระทบจากความเสียหาย	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5	
	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง					

1-2 มีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงต่ำ
7-12 มีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงสูง

3-6 มีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงปานกลาง
13-25 มีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงสูงมาก

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

(๔) ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงการปฏิบัติงานตามกระบวนการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง

การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง อำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดประโยชน์ทับซ้อน สามารถจำแนกระดับความเสี่ยง ออกเป็น ๔ ระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดประโยชน์ทับซ้อนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดังนี้

ประเด็นความเสี่ยง	รายละเอียด	โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง	มาตรการแก้ไข/ปรับปรุง
การจัดซื้อจัดจ้าง	ผู้ปฏิบัติงานด้านจัดซื้อจัดจ้าง เลือกซื้อร้านที่ตนเองสนิทหรือ เป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้น คุ้นเคย	๔	๔	๑๖	- มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการ จัดซื้อจัดจ้าง - ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการจัดซื้อวัสดุ - เข้มงวดในการตรวจรับพัสดุหรือการจ่าย
การบริหารบุคคล	การรับสมัครคัดเลือกบุคคล เป็นพนักงานจ้าง ไม่เป็นธรรม และโปร่งใส หรือมีบุคคลที่เป็น เครือญาติหรือบุคคลที่ตนเอง ได้รับผลประโยชน์เข้า ปฏิบัติงาน	๒	๒	๔	- มาตรการป้องกันการรับสินบน - ดำเนินการประกาศเผยแพร่การรับสมัคร และดำเนินการคัดเลือกอย่างเป็นธรรม โ การแต่งตั้งคณะกรรมการแต่ละด้านอย่าง โปร่งใสและตรวจสอบได้
การนำทรัพย์สินส่วน ราชการไปใช้ ประโยชน์	การนำทรัพย์สินของทาง ราชการไปใช้โดยไม่ได้ขอ อนุญาต เช่น อุปกรณ์ สำนักงาน รถ อื่นๆ	๓	๓	๙	- มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ ส่วนรวม - ดำเนินการจัดทำทะเบียนควบคุมการใ้ งานและการเบิกจ่ายอย่างเคร่งครัด โดยต ด้รับการพิจารณา อนุญาต ก่อนนำ ทรัพย์สินราชการไปใช้
การออกใบอนุญาต หรือการรับรองสิทธิ	หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่มี ญาติหรือคนรู้จักที่มายื่นขอ ใบรับรองหรือใบอนุญาตนั้น ๆ	๓	๒	๖	- มาตรการป้องกันการรับสินบน - ควบคุม กำกับและส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติง ดำเนินการตามกฎหมายระเบียบ อย่างเคร่งครัด และให้มีความเป็นกลาง

กิจกรรมป้องกันการทุจริต

(๖) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวงได้ดำเนินการประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕ กับ กระบวนกรที่มีความเสี่ยงทั้ง ๔ กระบวนกรปฏิบัติงาน มาวิเคราะห์ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานโดยละเอียด เพื่อหาแนวทาง มาตรการ วิธีการ ป้องกันลดผลกระทบและควบคุมความเสี่ยงนั้น ๆ